

Kdo jsem na jevišti aneb kognitivita jevištního bytí
Martin Třešňák

Oponentský posudek
Eva Slavíková

Bakalářská práce Martina Třešňáka je výsostně introspektivní prací. Základní otázkou, kterou si v ní klade, je, kdo je on, kdo je on na jevišti. „Jeviště“, říká, „se liší od běžných civilních situací, zároveň však poskytuje prostředí, ve kterém lze na sebe nahlížet s odstupem.“ Na druhou stranu jevištěm zde není myšleno to klasické divadelní, ale prostředí, situace, kterými Martin procházel – škola, kurzy Improvizální ligy, kurzy Vařit či nevařit, videotvorba.

Za hlavní formu svého sdělení si vybírá reflexi – „zpětné uvědomování a popisování daných projevů“. Písemné reflektování jednotlivých disciplín je katedrou v rámci studia průběžně vyžadováno. Studenti je píší s větší či menší chutí. Martin tuto formu „introspektivní sebeanalýzy“ však přijímá a považuje za „velmi plodnou“. „V psané podobě píší reflexe po celou dobu svého více než tříletého studia, v podobě slovní reflektuji sám sebe vědomě zhruba od septimy“, uvádí. Bakalářskou práci bere jako jakýsi záchytný bod, možnost ohlédnutí za svým dosavadním několikaletým hledáním. (str. 5)

Z literárních zdrojů je pro něj nejdůležitější kniha „Radost ze života aneb štěstí jako vědecká disciplína“ budhistického mnicha Yongey Mingyuta Rinpočeho. Odkazuje se rovněž na „Oázu štěstí“ Eugena Finka. Svůj text prokládá citacemi ze „Hry školou“ Michala Čunderle a Jana Roubala, a promluvami Ivana Vyskočila z hodin dialogického jednání.

K čemu Martin dospěl a čím nás provází? Ústředním tématem jeho práce je hra. Máme co do činění s možná hyperaktivním dítětem, s respektující budhisticko-katolickou rodičovskou výchovou, hraním počítačových her, znesvobozujícím školním prostředím, sebevědomím získaným díky Improvizální lize, autorstvím videospotů, studiem na katedře autorské tvorby a pedagogiky. Martin si rád hraje, hra jej uklidňuje, vidí v ní smysl. Za hru považuje téměř vše. Hru s pravidly, s objekty, hru fantazijní. Hrou se může stát jakákoli činnost, která jej zajímá.

Významnou roli hrají hry počítačové, které Martin sdílel s bratrem i s otcem. V těchto hrách šlo především o celkový vhled, porozumění v nejširších souvislostech, poražení soupeře promyšlenou strategií. Za důležitý milník uvádí zkušenost z Improvizální ligy. Ze stydlivého teenagera se stává zkušený aktér, reflektující své vystupování na „jevišti“, hledající nové „dokonalejší“ způsoby vyjádření. Reflexe se pro Martina někdy stává překážkou. Vymýšlení následného kroku zamezuje spontánnímu jednání. Martin je obtěžován pocitem, že věci musí být správně a správně je to, jak je vidí on.

Martin je člověk 21. století, pohybující se v nových médiích. Bakalářská práce mapující jeho hledání je vzrušujícím čtením, odkrývajícím pro dřívější generaci nové světy. Nová média jsou často nahlížena jako zplošťující, urychlující, zjednodušeně extensivní. Ve většině internetových sebeprezentací tomu tak je. Ne u Martina. Jeho práce autorská i reflektující svědčí o poctivé snaze dobrat se smyslu, porozumět tomu, co dělá a co může dělat. K tomu Martin potřebuje čas, hodně času. Ten v jeho případě není proti němu. Neplýtvá jím, ale užitekává ho. Vrací se k tématům, zkouší znovu, reflektuje. Stále ještě rozlišuje mezi Martinem vážným a Martinem hrovým, Martinem jednajícím a reflektujícím. Udělat z myšlení jednání je např. v dialogickém pro něj stále nedostižnou metou.

Bakalářská práce čítá 40 stran zhuštěného formátu. V příloze je doplněna průběžnými reflexemi z dialogického jednání, výchovy k hlasu, herectví. Po formální stránce je přes drobné nedostatky dobře pohlídaná. Trochu jsem se topila v přivlastňovacích zájmech můj, svůj, jeho. V počátečních kapitolách mě rušilo odkazování, kde se ještě s daným tématem později setkám.

Otázky:

1) Co si představuješ pod pojmem kognitivita, kognitivní procesy, kognice. Jak to, myslíš, souviselo s hledáním tématu Tvé bakalářské práce. Připadá Ti to po jejím napsání stále "nepatřičný" termín?

2) Jaký je v DJ vztah mezi protagonistou, vnitřním partnerem a přihlížejícími – "diváky"?

Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě.

V Praze 19. 6. 2016

MUDr. Eva Slavíková